

آمار و احتمال مهندسی - دکتر صفائی

امیرحسین منصوری - ۹۹۲۴۳۰۶۹ - تمرین سری ۲

سوال ۱

میانگین داده‌ها برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{10+38+38+\dots+92+98}{40} = 59.775$$

همچنین برای چارک اول داریم:

$$(n+1)p = 41 \times 0.25 = 10.25 \Rightarrow k = 10, r = 0.25$$

$$Q_{0.25} = (1-r)x_k + r.x_{k+1} = (1-0.25)(45) + (0.25)(47) = 45.5$$

برای چارک دوم داریم:

$$(n+1)p = 41 \times 0.5 = 20.5 \Rightarrow k = 20, r = 0.5$$

$$Q_{0.5} = (1-r)x_k + r.x_{k+1} = (1-0.5)(61) + (0.5)(61) = 61$$

برای چارک سوم داریم:

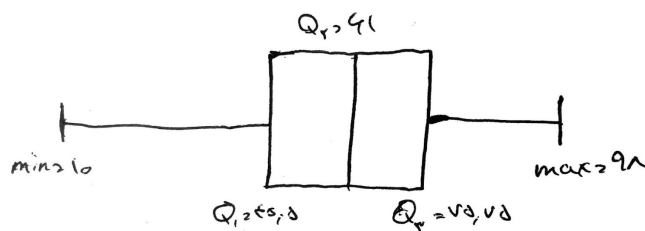
$$(n+1)p = 41 \times 0.75 = 30.75 \Rightarrow k = 30, r = 0.75$$

$$Q_{0.75} = (1-r)x_k + r.x_{k+1} = (1-0.75)(75) + (0.75)(76) = 75.75$$

همچنین برای انحراف معیار داده‌ها داریم:

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n}} = 18.34$$

در نتیجه نمودار نهایی به شکل زیر خواهد بود:

همچنین می‌دانیم داده‌های خارج از بازه $(\bar{x} - 3\sigma, \bar{x} + 3\sigma)$ ، داده‌های پرت هستند. این بازه برای داده‌های بالا، بازه $(4.755, 114.795)$ است. بنابراین داده پرتی وجود ندارد.

سوال ۲ - الف)

می‌دانیم اگر $h(x) = kx$ ، آنگاه $h^{-1}(x) = \frac{1}{k}x$ داریم:

$$M(a, b) = \frac{1}{k} \left(\frac{k(a+b)}{2} \right) = \frac{a+b}{2}$$

که همان میانگین حسابی a و b است.

سوال ۲ - ب)

می‌دانیم برای اعداد حقیقی مثبت اگر $h(x) = \ln(x)$ ، آنگاه $h^{-1}(x) = e^x$ داریم:

$$M(a, b) = e^{\frac{\ln(a)+\ln(b)}{2}} = \sqrt{e^{\ln(ab)}} = \sqrt{ab}$$

که همان میانگین هندسی a و b است.

سوال ۲ - ج)

می‌دانیم برای اعداد حقیقی مثبت اگر $h(x) = x^2$ ، آنگاه $h^{-1}(x) = \sqrt{x}$ داریم:

$$M(a, b) = \sqrt{\frac{a^2+b^2}{2}}$$

که همان میانگین درجه دوم a و b است.

سوال ۲ - د

می‌دانیم برای اعداد حقیقی مثبت اگر $h(x) = \frac{1}{x}$ ، آنگاه $h^{-1}(x) = \frac{1}{x}$ داریم:

$$M(a, b) = \frac{1}{\frac{\frac{1}{a} + \frac{1}{b}}{2}} = \frac{2}{\frac{1}{a} + \frac{1}{b}}$$

که همان میانگین هارمونیک a و b است.

سوال ۳

مراکز دسته به ترتیب برابر هستند با 61, 64, 67, 70, و 73.

$$\bar{x} = \frac{(5 \times 61) + (18 \times 64) + (42 \times 67) + (27 \times 70) + (8 \times 73)}{5 + 18 + 42 + 27 + 8} = 67.45$$

$$\sigma^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n} = \frac{5(61-67.45)^2 + 18(64-67.45)^2 + 42(67-67.45)^2 + 27(70-67.45)^2 + 8(73-67.45)^2}{5 + 18 + 42 + 27 + 8} = 8.5275$$

$$STD = 2.92$$

با توجه به جدول فراوانی تجمعی:

فراوانی تجمعی	فراوانی	حدود طبقات
5	5	60-62
23	18	63-65
65	42	66-68
92	27	69-71
100	8	72-74

بازه میانه همان بازه 66-68 است. بنابراین میانه برابر است با:

$$Q_{0.5} = L_{0.5} + \frac{0.5n - F_{0.5}}{f_{0.5}} \times w = 66 + \frac{50 - 23}{42} \times 2 = 67.29$$

و در نهایت ضریب چولگی پیرسن برابر است با:

$$b_2 = \frac{3(\bar{x} - m)}{STD} = \frac{3(67.45 - 67.29)}{2.92} = 0.16$$

سوال ۴

برای به دست آوردن متوسط زمان اجرای برنامه توسط این ۳ کامپیوتر، از میانگین هارمونیک استفاده می‌کنیم:

$$\bar{x}_H = \frac{3}{\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{6}} = 3$$

هر کامپیوتر به طور میانگین یک برنامه را در ۳ دقیقه اجرا می‌کند. بنابراین ۳ کامپیوتر اگر به طور هم‌زمان کار کنند، یک برنامه را در ۱ دقیقه اجرا می‌کنند.

سوال ۵

برای داده‌های با چولگی خفیف داریم:

$$Mean - Mode = 3(Mean - Median)$$

$$\Rightarrow 52.4 - Mode = 3(52.4 - 51.8)$$

$$\Rightarrow Mode = 50.6$$

سوال ۶

میانگین هندسی ۳ سیستم را حساب می‌کنیم:

$$\bar{x}_A = \sqrt[5]{x_V x_W x_X x_Y x_Z} = 346.57$$

$$\bar{x}_B = \sqrt[5]{x_V x_W x_X x_Y x_Z} = 579.94$$

$$\bar{x}_C = \sqrt[5]{x_V x_W x_X x_Y x_Z} = 840.72$$

حال نسبت به B نرمال می‌کنیم:

$$\bar{x}_{An} = \frac{346.57}{579.94} = 0.60$$

$$\bar{x}_{Bn} = 1$$

$$\bar{x}_{Cn} = \frac{840.72}{579.94} = 1.45$$

و حال نسبت به C نرمال می‌کنیم:

$$\bar{x}_{An} = \frac{346.57}{840.72} = 0.41$$

$$\bar{x}_{Bn} = \frac{579.94}{840.72} = 0.69$$

$$\bar{x}_{Cn} = 1$$

مشخص است که ترتیب این ۳ میانگین، جدا از این که به کدام سیستم نرمال کرده‌ایم ثابت مانده است.

سوال ۷

با توجه به فاصله زمانی هر اندازه گیری، به هر مشاهده وزن می‌دهیم و از میانگین هندسی وزن دار استفاده می‌کنیم:

$$\bar{x} = \sqrt[104]{45 \times 45 \times 45 \times 45 \times 20^{100}} = 20.63$$

سوال ۸

$$\bar{x} = 15 \Rightarrow x_1 + x_2 + \dots + x_{20} = 20 \times 15 = 300$$

میانگین جدید برابر است با:

$$\bar{x}' = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_{20} + (4+8+\dots+80)}{20} = \frac{300+840}{20} = 57$$

سوال ۹ - الف)

ابتدا ثابت می‌کنیم

$$GM \leq AM$$

(GM همان میانگین هندسی و AM همان میانگین حسابی است)
می‌دانیم $\ln(x) \leq x - 1$ اگر داده‌ها را x_i بنامیم، داریم:

$$\ln\left(\frac{x_i}{AM}\right) \leq \frac{x_i}{AM} - 1 \quad (1 \leq i \leq n)$$

$$\Rightarrow \ln\left(\frac{x_1}{AM}\right) + \ln\left(\frac{x_2}{AM}\right) + \dots + \ln\left(\frac{x_n}{AM}\right) \leq \frac{x_1 + \dots + x_n}{AM} - n = 0$$

$$\Rightarrow \ln\left(\frac{x_1 x_2 \dots x_n}{AM^n}\right) \leq 0$$

$$\Rightarrow \frac{x_1 x_2 \dots x_n}{AM^n} \leq 1$$

$$\Rightarrow x_1 x_2 \dots x_n \leq AM^n$$

$$\Rightarrow \sqrt[n]{x_1 x_2 \dots x_n} \leq AM$$

بنابراین میانگین هندسی کوچکتر مساوی میانگین حسابی است. حال ثابت می‌کنیم:

$$HM \leq GM$$

اگر داده‌ها را x_i بنامیم، اثبات قبلی را برای داده‌های $\frac{1}{x_i}$ به کار می‌بریم:

$$\sqrt[n]{\frac{1}{x_1 x_2 \dots x_n}} \leq \frac{\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n}}{n}$$

با معکوس کردن دو طرف نامساوی داریم:

$$\sqrt[n]{x_1 x_2 \dots x_n} \geq \frac{n}{\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n}}$$

که نشان می‌دهد برای داده‌های x_i ، $HM \leq GM$. پس حکم سوال درست است.

سوال ۹ - ب)

حالت تساوی زمانی برقرار است که همه داده‌ها برابر باشند.

سوال ۱۰

طبق رابطه چولگی پیرسن داریم:

$$b_2 = \frac{3(\bar{x} - \text{median})}{std} = \frac{3(17.2 - 15)}{5} = 1.32$$

با توجه به مثبت بودن مقدار چولگی، چولگی داده‌ها به راست است.

سوال ۱۱

با توجه به جدول، رده ۲/۸-۳/۲ رده نما است. با توجه به رابطه نما داریم:

$$\text{mode} = L_m + \frac{d_1}{d_1 + d_2} \times w = 2.8 + \left(\frac{9-5}{(9-5)+(9-4)} \times 0.4 \right) = 2.98$$

با توجه به جدول، رده میانه، اولین رده‌ای است که فراوانی تجمعی آن از $\frac{n}{2} = 15$ بیشتر باشد. پس رده ۲/۸ تا ۳/۲ رده میانه است. با توجه به رابطه میانه داریم:

$$\text{median} = Q_{0.5} = L_p + \left(\frac{p \times n - F_p}{f_p} \times w \right) = 2.8 + \left(\frac{0.5 \times 30 - 10}{9} \times 0.4 \right) = 3.02$$

با توجه به جدول، رده چارک اول اولین رده‌ای است که فراوانی تجمعی آن از $\frac{n}{4} = 7.5$ بیشتر باشد. پس رده ۲/۴ تا ۲/۸ رده چارک اول است. با توجه به رابطه چارک داریم:

$$Q_{0.25} = L_p + \left(\frac{p \times n - F_p}{f_p} \times w \right) = 2.4 + \left(\frac{0.25 \times 30 - 5}{5} \times 0.4 \right) = 2.6$$

به همین ترتیب، رده چارک سوم برابر ۳/۲ تا ۳/۴ است:

$$Q_{0.75} = L_p + \left(\frac{p \times n - F_p}{f_p} \times w \right) = 3.2 + \left(\frac{0.75 \times 30 - 19}{4} \times 0.4 \right) = 3.55$$